
2017/10653

Neste generasjon nødnett i kommersielle mobilnett
Informasjonsforespørsel (RFI) til de
kommersielle mobiloperatørene med eget,
landsdekkende radionett

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn og hensikt	3
2	Om dagens og fremtidens nødnett	4
2.1	Eksisterende nødnett.....	4
2.2	Neste generasjon nødnett.....	4
3	Referanser	5
4	Administrativ informasjon	5
4.1	Kunngjøring og kommunikasjon	5
4.2	Fremdriftsplan	5
4.3	Besvarelse av informasjonsforespørselen.....	6
4.4	Konfidensialitet og offentlighet.....	6
4.5	Ansvarsfraskrivelse	6

Vedlegg:

1 - Spørsmålsliste

2 - Tilleggsinformasjon

1 Bakgrunn og hensikt

Dagens Nødnett betjener nød- og beredskapsaktørene i Norge og tilbyr taletjenester og basis datatjenester for ledelse og samhandling i deres virke. Nødnett er basert på TETRA-teknologi og driftes og vedlikeholdes av Motorola Solutions Norway AS (Motorola). Avtalen med Motorola er gyldig ut 2026. Uavhengig av dette er det en forventning blant nød- og beredskapsbrukerne om at mobilt bredbånd for kritisk datakommunikasjon innføres i parallell med dagens Nødnett.

Nød- og beredskapsstatenes behov for gode, mobile bredbåndstjenester er økende. Behovet kan ikke tilfredsstilles fullt ut av dagens Nødnett. Med bakgrunn i dette og forventet levetid for Nødnett, er det nødvendig allerede nå å vurdere løsninger for et neste generasjon nødnett (i det videre NGN).

Regjeringen besluttet 8. desember 2017¹ at frekvensressursene i 700 MHz-båndet skal gjøres tilgjengelig for interesserte kommersielle ekomtilbydere i Norge. Med dette vedtaket har regjeringen fulgt opp Digital agenda for Norge². Vedtaket er også i tråd med Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) anbefaling av juni 2017. Nkom og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har på bakgrunn av sistnevnte dokumenter utarbeidet et felles notat av 26. oktober 2017, "Neste generasjon nødnett i kommersielle nett - Fremgangsmåte for videre arbeid"³.

I arbeidet med å vurdere løsninger for NGN er det ønskelig å komme i dialog med de kommersielle operatørene med egne, landsdekkende mobilnett. Hensikten med denne informasjonsforespørselen (RFI) er å innhente informasjon og vurderinger fra operatørene for å sikre et best mulig grunnlag for det videre arbeidet. Informasjonen som innhentes vil danne grunnlaget for en rapport som utarbeides på oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet der bl.a. følgende skal utredes:

1. *Vurdering av ikke-prissatte konsekvenser ved ulike løsningsalternativ som skissert i rapporten som Nexia/Menon utarbeidet på oppdrag fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), datert februar 2017.*
2. *Utredninger av om det er mulig å oppnå tilfredsstillende krav til robusthet, tilgjengelighet og sikkerhet i en fremtidig løsning basert på offentlige mobilnett, samt hvordan dette kan gjøres.*
3. *Vurderinger av hvorvidt de kommersielle tilbydere faktisk vil levere de nødvendige tjenester, og til hvilken pris.*
4. *Utrede hvilke tiltak, pålegg, investeringer, involvering, midler og ressurser fra statlig side (estimer) som må til for at en kan basere fremtidens nød- og beredskapskommunikasjon på offentlige ekomnett, fremfor å bygge et dedikert mobilnett til dette formålet.*

Informasjonsforespørselen er utarbeidet med innspill fra Nkom, Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og Forsvarsmateriell IKT-kapasiteter. Forsvaret og nødetatene har sammenfallende behov knyttet til sikkerhet, tilgjengelighet og funksjonalitet. Svar på RFI-en vil derfor også kunne danne grunnlag for hvordan Forsvaret vil løse fremtidige kommunikasjonsbehov der kommersiell 3GPP-teknologi og -infrastruktur inngår.

Langtidsplanen for Forsvarssektoren understreker behovet for å kunne samhandle og samvirke i et totalforsvarskonsept. I følge Forsvaret benyttes mobilnettene i stor grad også i krigssituasjoner. Fra et forsvarssynspunkt er det derfor viktig at mobilnettene som benyttes i et forsvar av Norge har de egenskapene som etterspørres i denne RFI-en. For en liten nasjon som Norge er det ekstra viktig at alle ressursene i

¹ <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/mer-bandbredde-for-bedre-mobile-tjenester/id2581485/>

² <https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/nyheter/neste-generasjon-nodnett-i-kommersielle-nett---fremgangsmate-for-videre-arbeid.pdf>

totalforsvaret kan samhandle i krise og krig. Krav om robuste sivile kommunikasjonssystemer er også et av NATOs "seven baseline requirements".

2 Om dagens og fremtidens nødnett

2.1 Eksisterende nødnett

Dagens Nødnett er utfyllende beskrevet på Nødnetts hjemmeside, www.nodnett.no.

Nødnett er et landsdekkende TETRA-basert mobilnett med eget kjernenett og eget radionett. Nettet er avlyttingssikret med luftgrensesnittkryptering og ende-til-ende-kryptering. Nødnett har god talekvalitet, god dekning, høy tilgjengelighet og god kapasitet til å håndtere dagens vel 54.000 brukere. Nødnett støtter kommunikasjon i forhåndsdefinerte talegrupper på tvers av organisatoriske og geografiske grenser. Oppkoblingstiden for gruppekommunikasjon ligger i området 300-500 ms. Med Nødnett har brukerne et velegnet verktøy for kommunikasjon og samhandling i daglig virke og ved større hendelser.

2.2 Neste generasjon nødnett

Nødetater og øvrige beredskapsaktører i Norge må også i fremtiden sikres et hensiktsmessig kommunikasjonsverktøy.

Overordnede krav til NGN kan oppsummeres slik (detaljer fremgår av spørreskjema):

- NGN må være en standardisert, mobil bredbåndsløsning med høy robusthet og sikkerhet (tale og data). Det vil være behov for ulike typer prioritetsmekanismer.
- NGN må understøtte et vidt spekter tjenester for kritisk bruk:
 - Verktøy for samhandling, både internt i hver etat og på tvers av etatsgrenser.
 - Tilgang til digital informasjon, hvor som helst og når som helst, i det daglige og ved større hendelser. Overføring av data må kunne skje mellom etater i felt og mellom feltpersonell og nødmeldesentraler.
 - Overføring av levende bilder, også fra droner, for felles situasjonsforståelse og styrket evne til å håndtere hendelser effektivt og presist.
 - Bruk av avansert medisinteknisk utstyr i felt.
 - Bruk av "Tingenes Internett" (overvåkningskameraer, sporing, fjernstyring, maskin-til-maskin-kommunikasjon).

DSB viser til mobiloperatørens utsagn på frokostseminaret 23/11-2017 om at NGN i kommersielle nett vil være en god løsning for landet. En slik løsning vil ikke kreve dedikerte radiofrekvenser, transmisjonslinjer eller basestasjoner. Drift og feltservice kan videre utføres av det samme personellet operatøren(e) allerede har. DSB har således en forventning om at NGN i kommersielle nett lar seg etablere og at en slik løsning vil bli betydelig rimeligere for staten enn dagens dedikerte TETRA-nett.

Samtidig vil slik løsning kreve investeringer spesielt i robusthetstiltak, men dette vil komme alle mobilbrukere i landet til gode.

3 Referanser

Ytterligere informasjon om NGN i kommersielle mobilnett er bl.a. å finne her i disse referansene. Vi inkluderer materiale fra Storbritannia og USA fordi disse landene har kommet lengst i utviklingen av løsninger for nød- og beredskapskommunikasjon med bruk av kommersielle mobilnett.

- «Neste generasjon nødnett i kommersielle nett – fremgangsmåte for videre arbeid», felles notat ved DSB og Nkom, 26. oktober 2017, se <http://www.nodnett.no/nyheter/Nyhetsarkiv/DSB-og-Nkom-publisierer-felles-notat-om-neste-generasjon-nodnett/>
- «Anvendelse av 700 MHz-båndet – samfunnsøkonomisk analyse», rapport utarbeidet av Nexia Management Consulting og Menon Economics på vegne av Nkom, februar 2017, se <https://www.nkom.no/aktuelt/nyheter/samfunns%C3%B8konomisk-analyse-av-700-mhz-b%C3%A5ndet>
- UK Home Office' presentasjon «UK Progress on 4G LTE for PPDR», november 2017, se <https://www.psc-europe.eu/conference-material/bb-transition-uk-perspective-s-whatson-pdf/download.html>
- US FirstNets presentasjon «FirstNet Data Collection and Outreach - Obtaining the Needs and Wants of Public Safety for Their Network», november 2017, se <https://www.psc-europe.eu/conference-material/bb-transition-us-perspective-r-reed-j-bratcher-pdf/download.html>

4 Administrativ informasjon

4.1 Kunngjøring og kommunikasjon

Denne informasjonsforespørselen sendes til de tre aktuelle operatørene per e-post iht. til tidplanen nedenfor. Spørsmål fra operatørene skal sendes til følgende kontaktpunkt i DSB:

Berit Isaksen
berit.isaksen@dsb.no
Mobil. 41 65 22 91

Spørsmål som mottas vil anonymiseres og besvares og gjøres tilgjengelig som tilleggsinformasjon for de øvrige mobiloperatørene.

4.2 Fremdriftsplan

Det legges opp til følgende fremdriftsplan for gjennomføring av RFI-prosessen:

Aktivitet	Dato/uke
Varsel til mobiloperatørene	14. november 2017
RFI sendes direkte til mobiloperatørene via e-post	14. desember 2017
Frist for innlevering av operatørenes besvarelser	9. februar 2018
Operatørenes presentasjon av sine besvarelser	Uke 9 2018

4.3 Besvarelse av informasjonsforespørselen

Operatøren bes besvare denne informasjonsforespørselen som følger og med følgende dokumenter:

- **Introduksjonsbrev (overordnet sammendrag)** - En kort redegjørelse for besvarelsen samt en redegjørelse for hvordan operatøren mener at NGN mest hensiktsmessig bør etableres, og operatørens syn på å bære NGN i sin infrastruktur.
- **Spørsmålsliste** – Vedlegg 1 til RFI-en komplettert med operatørens besvarelser direkte i tilsendt dokument.
- **Tilleggsinformasjon** – Vedlegg 2 til RFI-en komplettert med eventuell tilleggsinformasjon til besvarelsen gitt i Vedlegg 1.

Informasjonsforespørselen skal besvares på norsk eller engelsk. Besvarelsen skal sendes per e-post til følgende kontaktpunkt i DSB iht. tidsfristen angitt ovenfor:

berit.isaksen@dsb.no

4.4 Konfidensialitet og offentlighet

DSB plikter å hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningen angår. Vi gjør likevel oppmerksom på at [offentleglovas](#) bestemmelser om innsyn gjelder etter at informasjonsinnhentingen er avsluttet.

Dersom det mottas innsynsbegjæringer etter gjennomført RFI-prosess vil DSB avklare dette med den aktuelle operatøren for å gjennomføre sladding av aktuelle dokumenter.

DSB ber om at det i operatørens besvarelse til informasjonsforespørselen merkes av hvilken informasjon som ønskes unntatt offentlighet.

DSB antar videre at svar på enkelte av spørsmålene vil kunne inneholde informasjon som er gradert etter beskyttelsesinstruksens bestemmelser. DSB plikter å sikre at slike opplysninger mottas og oppbevares på foreskrevet måte. Dersom slik informasjon skal fremlegges, bes operatøren ta direkte kontakt med DSB, som angitt i pkt. 4.1 over.

Nkom har bistått DSB i utformingen av denne RFI-en. Spørsmål som er knyttet til sikkerhet er utarbeidet i dialog med NSM. Det er mottatt innspill knyttet til Forsvarets behov fra Forsvarsmateriell IKT-kapasiteter. Det vil være aktuelt å dele innkommet informasjon med disse etatene. Dette vil i så fall bli gjort i henhold til gjeldende regelverk, jf. ovenfor.

4.5 Ansvarsfraskrivelse

Det gjøres spesielt oppmerksom på at DSB ikke har til hensikt å inngå kontrakt om levering av neste generasjon nødnett på grunnlag av denne henvendelsen. Vi har heller ikke anledning til å gi operatørene kompensasjon for utarbeidelse av RFI-besvarelser eller andre utgifter i forbindelse med deltagelse i denne prosessen.